

Sofie Carsten Nielsens tale ved Radikale Venstres landsmøde

Taler

Sofie Carsten Nielsen
politisk leder for Radikale Venstre

Dato

18. september 2021

Sted

Nyborg

Er glasset her halvt tomt – eller halvt fyldt?

...

I min familie har glasset altid være halvt fyldt.

Jeg kommer fra Birkerød.

En lille by nord for København, som er blevet rig på Karen Volf småkager og Gosh shampoo – og nok mest af alt skattebetalende borgere med arbejde i storbyen.

Birkerød er næstsidste stop på S-togslinjen. Frontlinje-provins, når den er bedst!

Jeg er vokset op i ly af lindetræer – og skyggen af kartoffelkur. Mine forældre betalte 20 pct. i rente på deres boliglån.

Vi havde ikke møbler nok til at fylde vores hus. Vores fjernsyn var sort/hvid længere end alle vennernes. Og vi kørte rundt i en bil med hul i bunden.

Vi var tre søskende. Som boede i samme værelse. Det var tæt. Men vi manglede ingenting. Tværtimod. Og senere blev der også rigeligt råd og et værelse til hver.

Mit barndomshjem var varmt og trygt. Vi fik lov at tage ansvar. Men arvede til gengæld troen på, at vil du – så kan du.

Glasset var halvt fyldt hjemme hos os.

--- o0o ---

Vores carport på Lindevangsvej var ind imellem proppet med valgplakater. Mine forældre var socialdemokrater i deres unge dage. Men de blev kvalt i Ankers statsstyring. Og søgte i stedet friheden og det økonomiske ansvar hos Venstre.

Min far satte valgplakater op for Karen Løhde. Sophies mor. Hun var borgmester i Birkerød. Han stod på listen for Venstre til kommunalvalget. Nederst. Men dog på listen. Og han nåede at blive æresmedlem af partiet, inden han døde i 2018.

Vi havde gode diskussioner ham og jeg. Om frihed. Ansvar. Og ligestilling.

Jeg gav ham på puklen for at overlade alt i hjemmet til min mor. Selvom hun var den selvstændige med egen voksende translatørvirksomhed.

Han lærte omvendt mig at være sig sit ansvar bevidst. Både i mit eget liv. Og ude i verden. Han var glødende europæer.

--- o0o ---

Det blev en anden glødende europæer, som viste mig vejen ind i politik. Eller rettere sagt: Skubbede mig.

Fantastiske Lone Dybkjær var min chef i Bruxelles i tiden efter tvillingetårnenes fald og Afghanistan-krigens start.

Vi arbejdede sammen i to år.

Lone doserede og provokerede. Og jeg voksede i hendes nærvær og blev god til at sige til og fra.

Både før og efter min tid med Lone har jeg været i tvivl, om politik virkelig var noget for mig. Men Lone tændte en glød. Som blev til ild, da jeg blev en del af den radikale bevægelse.

--- o0o ---

I dag står jeg foran jer og holder min første landsmødetale som politisk leder. Efter et år, der på mange måder har været noget virkelig møg for vores parti.

Vi har – for åben skærm – taget en god bid af vores del af opgøret med krænkelser og sexismen, der alt for længe har taget bo i vores samfund.

Det har ikke været kønt. Men nødvendigt. Vi er ikke i mål. Men i gang. Det har været hårdt. Men langt fra meningsløst.

Jeg er stolt over, hvor vi er nået til. Og taknemmelig for, at I stadig er her.

Vi er blevet hånet og latterliggjort mange gange det seneste år. I den forbindelse kan jeg berolige statsministeren med, at det til tider ikke har været særligt ”lystbetonet” at gå på arbejde som radikal leder.

Men jeg har gjort det alligevel. Og følt mig mere radikal end nogensinde før.

På grund af jer. På grund af det, der er sket i vores lille verden. Og alt det, der er sket ude i den store vide verden.

Den, hvor corona i 18 måneder har skræmt os fra vid og sans og stjålet så mange meningsfulde øjeblikke fra vores liv og hverdag.

Den, hvor USA efter 20 års krigsførelse til 300 mio. \$ om dagen har forladt Afghanistan med den demokratiske hale mellem benene.

Og den, hvor klimaforandringerne nu er så mærkbare i vores liv, at vi ikke længere bare kan lukke øre og øjne – og lade som om, der er styr på tingene.

Den verden kalder mere end nogensinde på os radikale.

For den verden har mere end nogensinde brug for kræfter, der tænker nyt og sætter mennesker fri.

--- o0o ---

Venner... det har aldrig været mere 1905 end nu.

Det er både tydeligt ude og hjemme.

Danmark er et fantastisk land. Blandt de fineste, der findes.

Men glasset er halvt tomt alt for mange steder.

Glasset er halvt tomt, når hvert sjette barn går ud af skolen uden at kunne læse, skrive eller regne. Hvert sjette! For alt for mange børn er skolen et sted, hvor de hverken trives eller lærer det basale. Skylder vi ikke de 60.000 børn, der startede i skolen for en måned siden en bedre og mere meningsfuld opvækst?

Glasset er halvt tomt, når vi stadig ikke har fundet veje til at leve sammen på tværs af kultur – på tværs af religion. Danmark er stadig et land, hvor alt for mange bliver bedt om at vælge mellem at være dansk eller muslim. Og hvor alt for mange danskere, må leve uden deres udenlandske ægtefælle eller uden for Danmark med deres kærlighed. Hvor blev den sunde fornuft af?

Glasset er halvt tomt, når kvinder og mænd stadig ikke er lige. Når alt for mange unge mistrives og gør skade på sig selv. Når indvandrerkvinder stadig er overrepræsenteret i ledighedsstatistikkerne. Når flere og flere af de problemer, vi i Danmark står overfor kræver fælles løsninger på tværs af grænser, men sammenholdet i det europæiske fællesskab er tyndslidt. Hvor blev vores stærke fællesskaber af?

Glasset er halvt tomt, når virksomhed efter virksomhed desperat råber efter mennesker til at tage fat. Og når fremtiden kalder på dygtige folk til vores plejehjem og lærerværelser. Men Christiansborg over en bred kam vender det døve øre til. Fordi fokusgrupper fortæller, at udenlandsk arbejdskraft og skattelettelse på arbejde er ord, som vil tirre folkedybet. Derfor undlader man at handle, selv om alle godt ved, det kun gør os svagere og fattigere. Hvor blev ansvarligheden af?

...

Og glasset er halvt tomt, når klimaforandringerne buldrer afsted, og Christiansborg opfører politik i slow motion.

Polerne smelter. Naturen dør. Og vejret går amok. Men det trænger ikke helt ind i Christiansborg-boblen.

For mens vi diskuterer tal og procenter flår en tornado tage af huse og træer midt over – på Møn.

Mens vi taler om reduktionsmål og hockeystav drukner 12 handicappede i deres senge under massive tyske oversvømmelser – ikke langt fra grænsen til Danmark.

Klimaforandringerne er her!

...

Juli 2021 er den varmeste måned, vi nogensinde har målt på planeten jorden.

I august hamrede verdens førende klimaforskere ud i stoveplader for os, hvad det egentlig er, vi står på tærsklen til:

Hvis ikke vi radikalt ændrer adfærd nu, så er det ikke længere et spørgsmål om planeten vil lide skade. Men kun om hvor meget. Og hvor smadret et livsgrundlag, vi efterlader til vores børn.

Kort sagt: Skal vores børn bo i hytter på pæle – eller skal vi give dem en klode, de kan leve meningsfulde liv på? Det er spørgsmålet.

--- o0o ---

Men politik, som det er lige nu formår ikke at svare. For også her er glasset halvt tomt.

De store problemer bliver ikke løst.

Politikere skifter parti. Nye partier dukker op. Men det giver fællesskabet nye og bedre svar på de største af vores udfordringer.

Symbolpolitikken trives.

Politik laves henover hovedet på folk. Fremfor sammen med dem.

Splittelsen dyrkes kynisk: Land eller by. Ung eller gammel. Danmark eller Europa. Vælg for pokker – vælg!

Jagten på hurtige clicks og flere likes fortrænger de store visioner og den vedholdende indsats, der skal til for at gøre dem til virkelighed.

Jeg var til koncert med min mor for nylig og hørte Pernille Rosendahls sang: ”I don’t believe in dreams”. Sangen handler om hendes barndom med en voldelig og alkoholiseret far. En barndom, som betød, at hun ikke turde drømme, før hun flyttede væk med sin mor og søskende. Da var hun ti år.

...

Sådan føles dansk politik af og til. Ikke som et voldeligt forhold. Men som et sted, hvor vi har låst hinanden så fast, at vi ikke længere tør drømme.

Det siger jeg ikke, fordi I skal have ondt af mig eller kollegerne på Christiansborg. Slet ikke. Jeg siger det, fordi vi har et problem. Og fordi første skridt mod at løse et problem er at erkende, at vi har et.

Klimaet koger. Integrationen halter. Kvinder og mænd er stadig ikke lige. Hvert sjette barn kan ikke læse, skrive eller regne efter 10 år i skolen.

Og politik – som skal løse problemerne – er på nogle stræk gået i stykker.

--- o0o ---

Er det godt nok?

...

Er det sådan, vi vil ha’ det?

...

Er det, det samfund vi vil være?

...

Nej det er det jo ikke!

--- o0o ---

Men for mig er glasset stadig halvt fyldt.

For jeg tør stadig drømme. Og jeg tror fuldt og fast på, at vi kan lave det om.
Hvis vi vil.

Jeg tror på, at vi kan genopfinde politik. Stille kvinder og mænd lige. Bryde mistrivslen blandt unge. Få integrationen på sporet.

...

Og jeg tror på, at vi kan skabe en skole, hvor alle børn trives og lærer det basale.
En skole, der sætter vores børn fri til at leve det liv, der giver mening for dem.

Hvis vi tør tænke nyt – og stort.

Tænk, hvis vi turde tage ansvaret på os og sørge for en økonomi, som kan gøre
vores drømme til virkelighed. Fra skole til klima. Hvor flere får mere for at
arbejde, og hvor virksomheder kan udvikles frem for afvikles.

Tænk hvis vi turde give skolen et frihedsbrev, så dem der til dagligt holder vores
børn i hænderne selv kan tilrettelægge skoledag og undervisning?

Tænk hvis vi turde investere massivt i vores lærere og pædagoger, så vores børn
kunne få flere og endnu bedre uddannede voksne i deres hverdag?

Tænk hvis vi turde insistere på, at alle, der forlader skolen, som minimum kan
læse, skrive og regne – og satte penge af til at nå målet?

Og tænk hvis vi brugte fritidspædagogikken til at skabe glade børn?

Tænk hvilken start på livet, vi så kunne give alle børn.

Tænk hvilket land, vi så kunne blive.

--- o0o ---

I år er det 60 år siden en nytiltrådt Præsident Kennedy gik på talerstolen og bekendtgjorde for verden, at USA ville bringe en mand til månen og sikkert hjem igen.

Kennedy turde formulere drømmen uden at vide, hvordan USA skulle gøre den til virkelighed. Men med sin tale tændte han et håb og accelererede en udvikling, der betød, at Neil Armstrong kun 8 år senere kunne sætte sin fod på månen.

Tænk, hvis vi turde formulere en ligeså stor drøm om det fremtidige liv her på jorden?

Vi har kendt til klimaforandringerne længe. Og i mange årtier har vi forsøgt at reparere på skaderne efter mere end 200 års industrialisering.

Nu er problemet akut. Vores fremtid – og vores børns mulighed for at leve meningsfulde liv på denne jord – er på spil.

Problemet er tydeligvis større, end vi troede. Derfor må løsningen også være det.

Og derfor siger jeg i dag: Vi skal ikke bare rydde op efter den industrielle tidsalder. Vi skal som det første højindustrielle velfærdssamfund træde ind i en ny grøn epoke i verdenshistorien.

En epoke, hvor vi giver mere til kloden, end vi tager. En epoke, hvor alt hvad vi producerer og forbruger i vores land er grønt. En epoke, hvor vi ikke tvinges til at vælge mellem det gode liv eller det grønne liv. Mellem om det skal være nemmere eller grønnere at være dansker. Men hvor mere er muligt.

Jeg tror på, at Danmark kan blive det første land i verden, der gennemfører et reelt grønt paradigmeskift, hvor vi både gør den grønne omstilling færdig hos os selv – og tager hul på at hjælpe resten af verden i mål.

Jeg kalder den drøm for ”110 pct. grøn”.

Det er en radikal vision – der kræver radikal handling. Men som vil ”tjene til at samle og måle vores bedste anstrengelser og evner”, som Kennedy sagde.

Det lyder stort. Endda radikalt. Men selvfølgelig kan vi – hvis vi tør tænke nyt og grønt.

Det er oplagt, at drømmen om ”110 pct. grøn” får brug for penge. Derfor sagde jeg i [går]: Tænk hvis, vi nu bare satte handling bag ordene og viste vejen. Tænk hvis vi satte 25 mia. kr af til den grønne omstilling. Så ville vi faktisk have råd til at nå 70 procent-målet i 2030 – og tage næsten et fuldt skridt mod at blive CO2-neutrale i 2040. Det er vildt. Men vildere er det jo heller ikke. Det er muligt. Vi KAN gøre det.

”110 pct. grøn” får også brug for en plan. Den kommer vi med inden længe. Og omdrejningspunktet vil være Kennedys tilgang fra 1961:

Vi håber, at vores drøm, vil blive mange andres drøm. Og svarene på, hvordan vi gør den til virkelighed, skal vi finde sammen.

”110 pct. grøn” får brug for bred politisk opbakning. Derfor sender jeg i dag en hilsen til Aalborg, hvor Socialdemokratiet holder kongres. Og til København hvor Konservative holder landsråd. Kære Mette, kære Søren – vi har før bygget grønne projekter sammen. Det håber jeg, at vi kan gøre igen. I stor skala.

Men ”110 pct. grøn” er ikke bare et Christiansborg-projekt. Det er en drøm som skal gøres til virkelighed sammen med hele Danmark i al sin forskellighed: Bønder og klimaaktivister. Boomere og curlingbørn. Høj og lav. Ung og gammel. Land og by.

Mange af de store forandringer, der har formet Danmark, er jo netop ikke skabt af stat eller politik. Men af mennesker. Som har fundet sammen om en drøm og en ny måde at løse problemer på. Tænk på andelsbevægelsen. Bondebevægelsen. Arbejderbevægelsen. Og senest klimabevægelsen.

110 pct. grøn er min og Radikale Venstres drøm for Danmark. Tænk, hvis vi sammen skabte en ny bevægelse, der gør den drøm til virkelighed?

--- o0o ---

Jeg har sagt det før – og siger det igen: ”Jeg har været i tvivl, om jeg hører til i politik.”

Men jeg er her – og jeg bliver her – fordi I er her. Og fordi vi sammen, har en kamp, der skal vindes.

En kamp, der handler om at give mennesker kontrollen over deres eget liv tilbage.

I en verden med corona, klimakrise og kroniske tilbageslag for demokrati og retsstat verden over, får bekymringen og meningsløsheden nemt tag i os.

Men Radikale Venstre er en bevægelse med 116 års erfaring i at vende mismod til håb.

116 års erfaring i at skabe radikale forandringer, der gør menneskers liv radikalt bedre.

116 års erfaring i at sætte mennesker fri til at leve liv, der giver mening for dem.

116 års erfaring med lokalt, nationalt, europæisk og globalt engagement. Ikke enten-eller. Men både-og.

Det er det, vi møder danskerne med til november, når vi går til Kommunal- og Regionsrådsvalg.

Sammen med troen på, at vores land har brug for nogen, som tør tænke nyt.

Som tør gøre Danmark grønnere, friere og stærkere.

Og som derfor tør have store visioner for, hvordan vi driver skole markant bedre, grøn omstilling markant hurtigere og politik markant mere sammen.

Danmark har brug for et parti, der altid ser glasset som halvt fyldt – eller sørger for, at det bliver det.

Jeg er stolt over at stå i spidsen for det parti. Jeg er taknemmelig for, at I er med.
Og jeg glæder mig helt vildt til at føre valgkamp sammen med jer.

Kilde

Manuskript modtaget fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

EU, Politisk tale, Radikale Venstre, Socialdemokratiet, Venstre

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/sofie-carsten-nielsens-tale-til-radikale-venstres-landsmoede-2021>